

Ο Αρθρικός Χόνδρος και οι μηχανικές του ιδιότητες

Δρ. Παναγιώτης Β. Τσακλής

Καθηγητής

Εμβιομηχανικής & Εργονομίας

ΤΕΦΑΑ - ΠΘ

*Res. Assoc Department of Molecular Medicine & Surgery
Karolinska Institutet*

Αρθρικός Χόνδρος / αποστολή

- Έχει σκοπό να ανθίσταται στο δριμύ αρθρικό περιβάλλον
- Ουσιαστικά απομονωμένος ιστός
- Η κυτταρική του πυκνότητα είναι η μικρότερη από κάθε άλλο ιστό
- Κατανέμει τις αρθρικές φορτίσεις
- Μειώνει τις πιέσεις

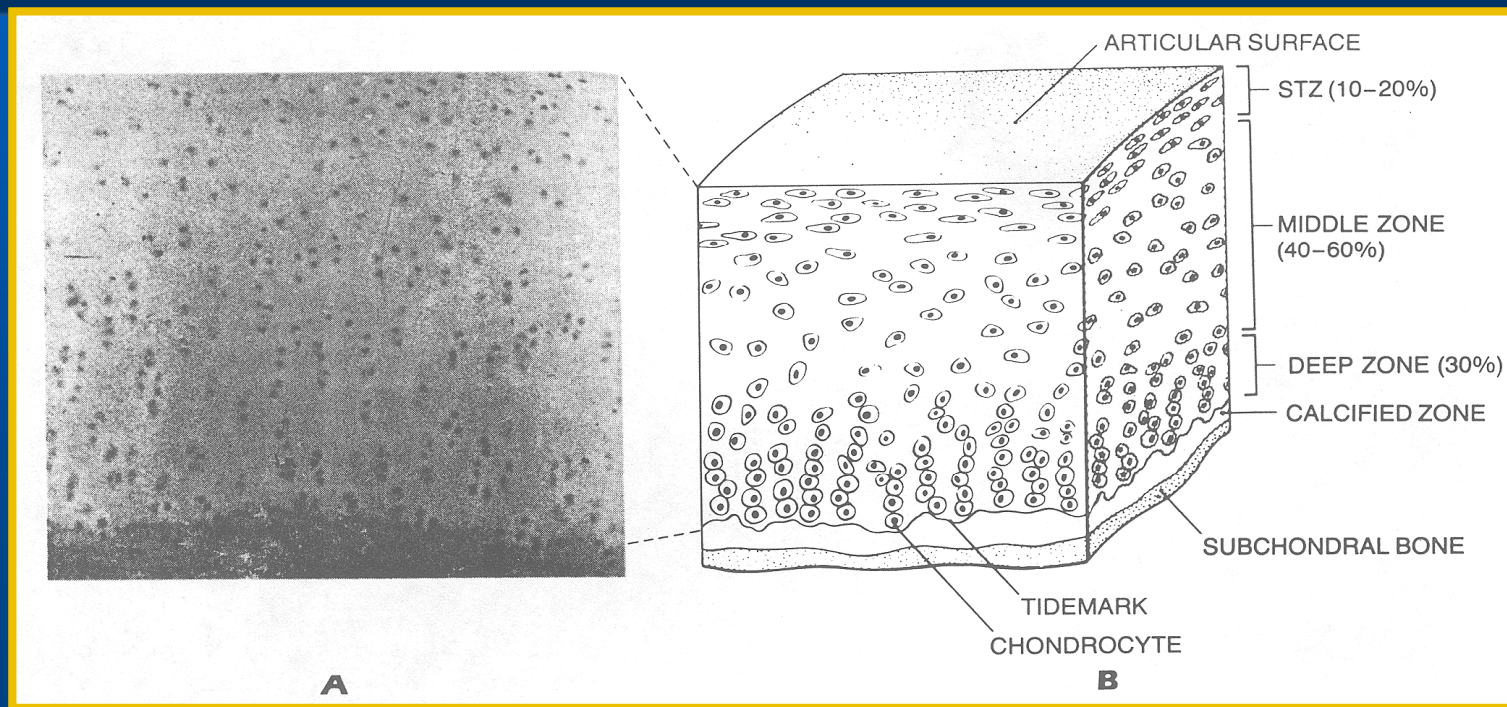
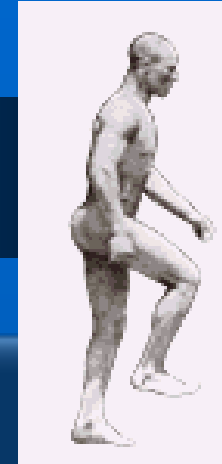
Σύνθεση και δομή του αρθρικού χόνδρου

- Χονδροκύτταρα : ~ 10%
- Κολλαγόνο : (II) 10~30%
- Πρωτεογλυκάνες : 3~10%
- Νερό + (ανόργανα άλατα, γλυκοπρωτεΐνες, λιπίδια):
60~87%

Χονδροκύτταρα

- Αραιά / Διάσπαρτα κύτταρα μέσα στο χόνδρο
- Μετρούν περίπου το **10%** του όγκου του ιστού

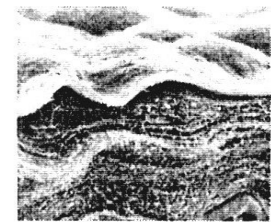
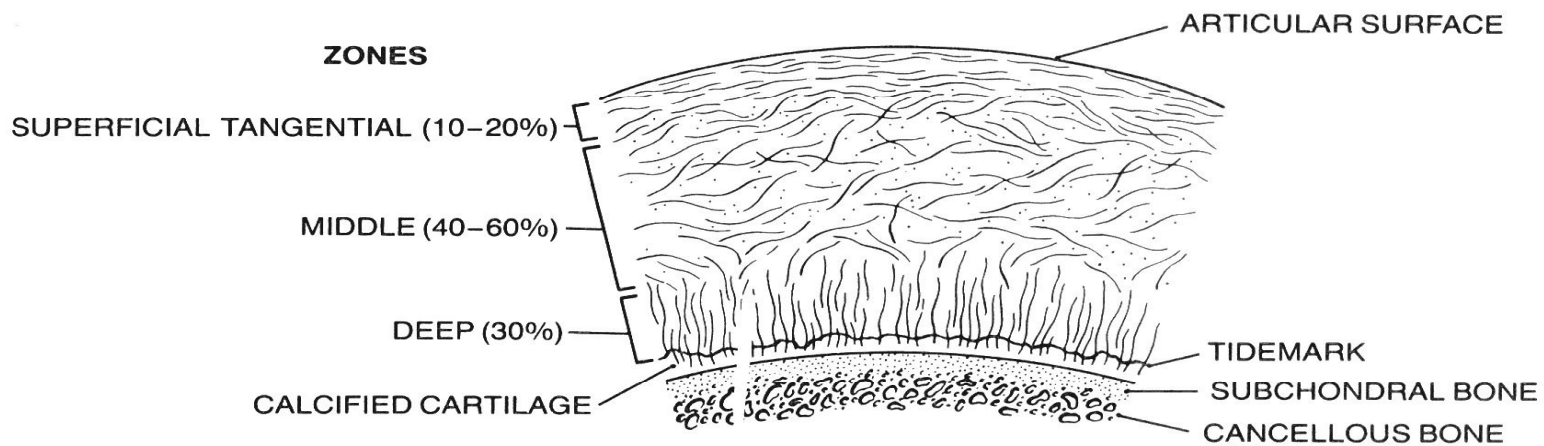
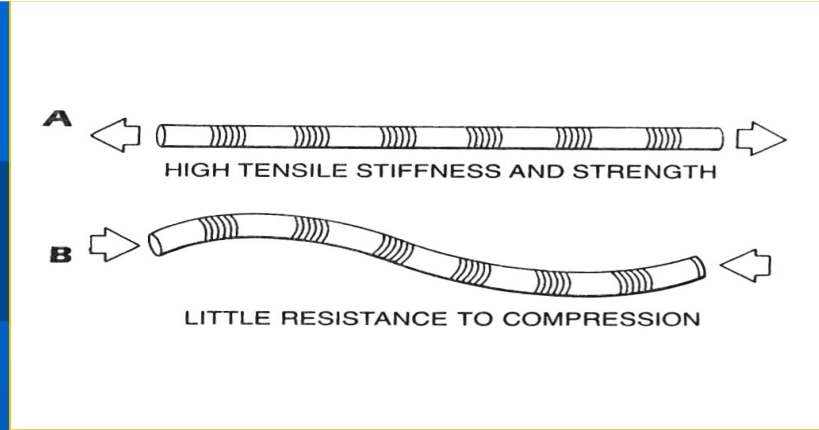
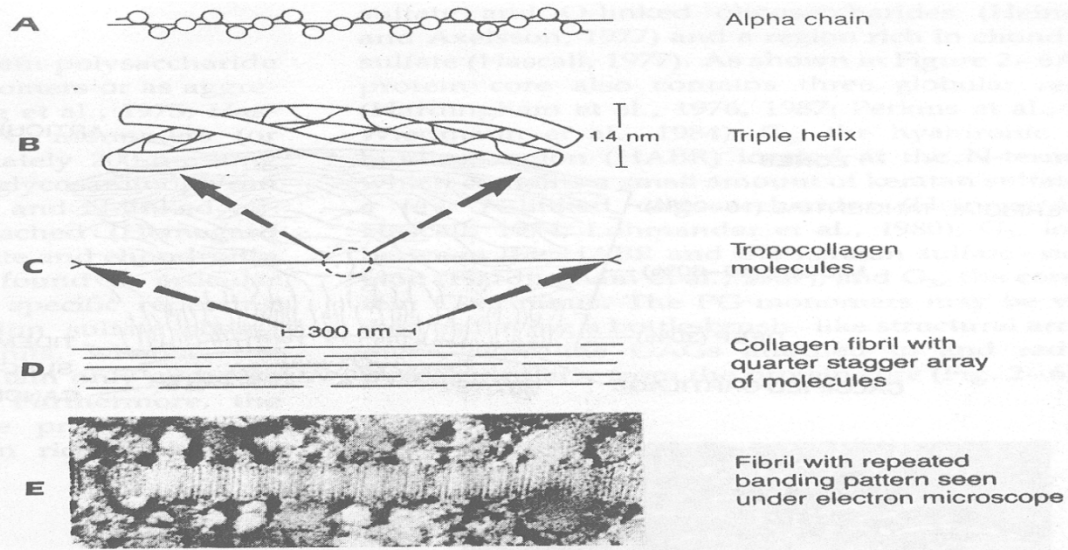

Κολλαγόνο

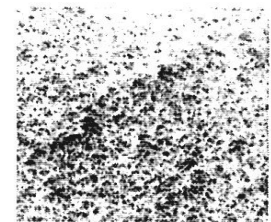
- Η πιο άφθονη πρωτεΐνη στο σώμα.
- Δομική οργάνωση που προάγει μία ινώδη υπερδομή
- Βασική βιολογική μονάδα του κολλαγόνου : **τροποκολλαγόνο**

Οι πιο σημαντικές μηχανικές αξίες :

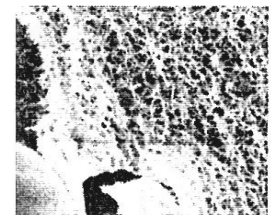
εκτατική ανθεκτικότητα, δύναμη

STZ

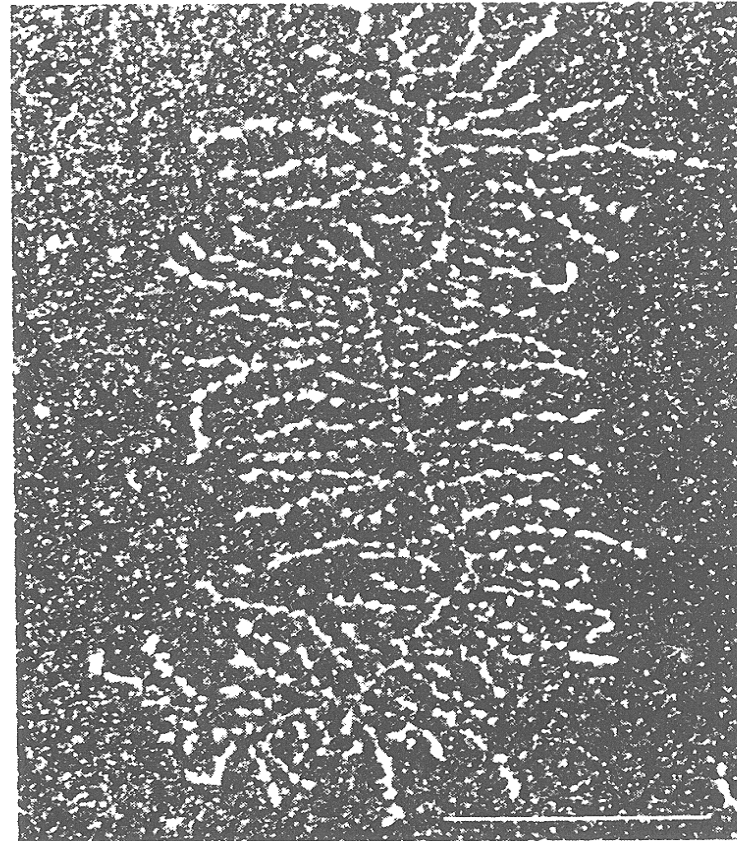
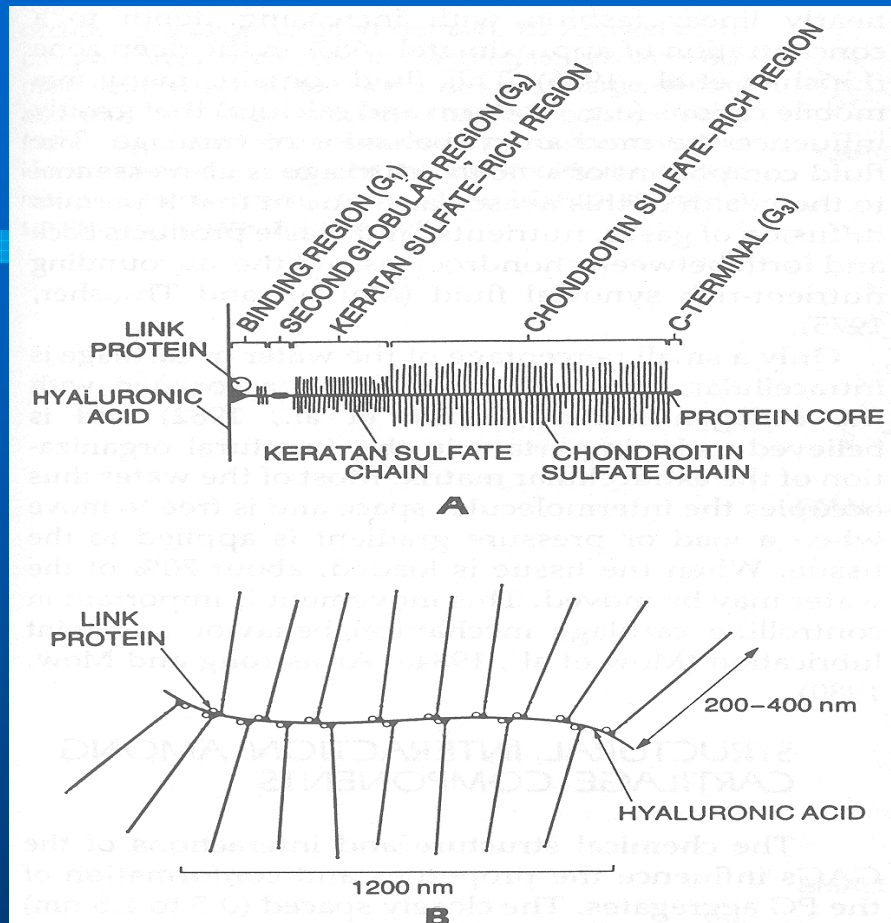
MIDDLE ZONE

DEEP ZONE

A

B

C

A : PG Μονομερής

B : PG δομημένη

C: PG δομημένη

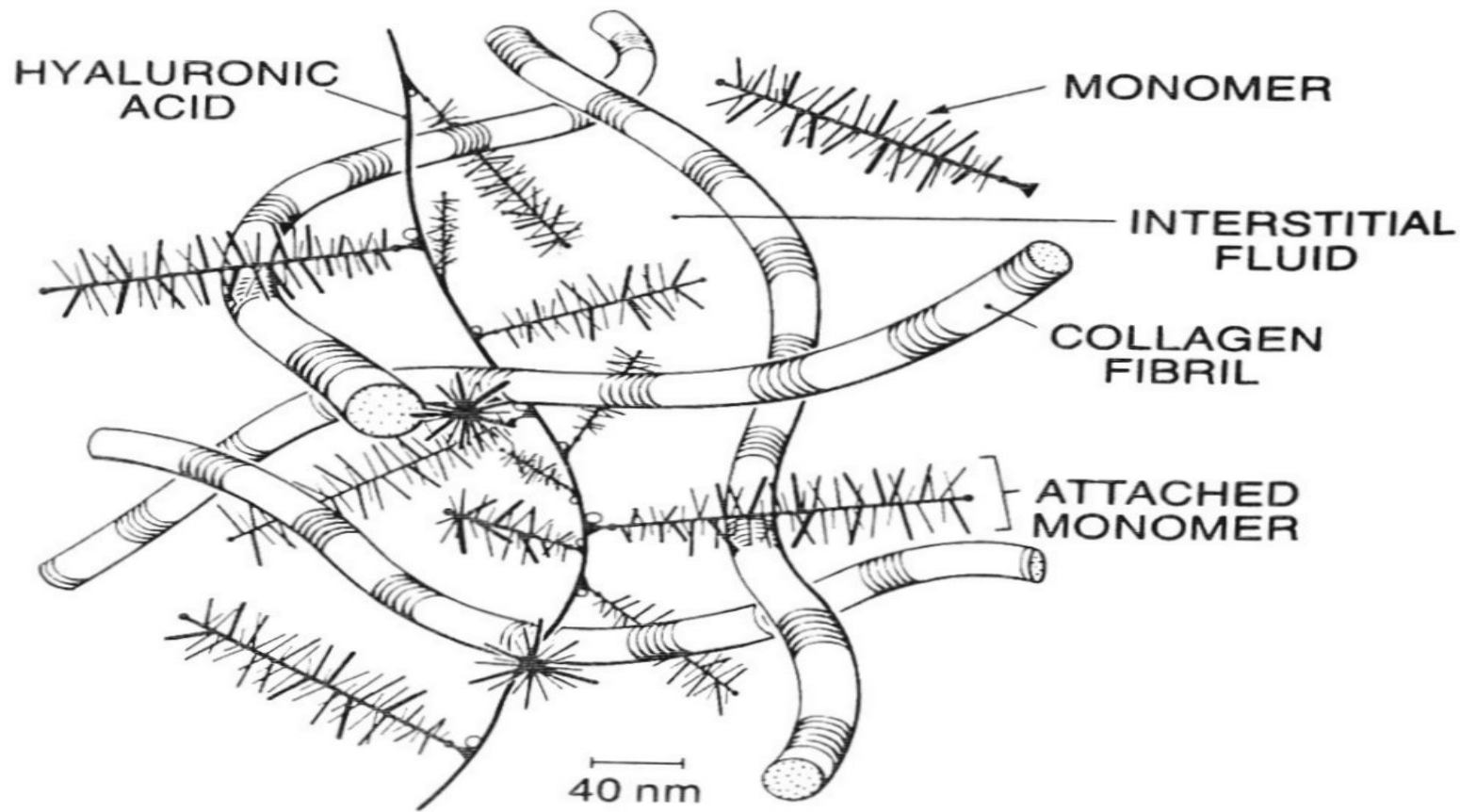
Νερό

- Το αφθονότερο συνθετικό του αρθρικού χόνδρου (~ **80%**)
- Πολλά ελεύθερα ευκίνητα **κατιόντα**
- Αυτή η **κινητικότητα** είναι σημαντική για τον έλεγχο της μηχανικής συμπεριφοράς του χόνδρου
- Συμβάλλει στη συμπεριφορά και λίπανση της άρθρωσης

Δομική αλληλεπίδραση μεταξύ των συνθετικών του χόνδρου

AGGREGATE IN COLLAGEN MESHWORK

Εμβιομηχανική συμπεριφορά του αρθρικού χόνδρου

- Υγρή φάση & στερεή φάση
- Υλικό υψηλής συμπίεσης
- συμπίεση, διάταση, διάτμηση

Φύση της γλοιοελαστικότητας του χόνδρου

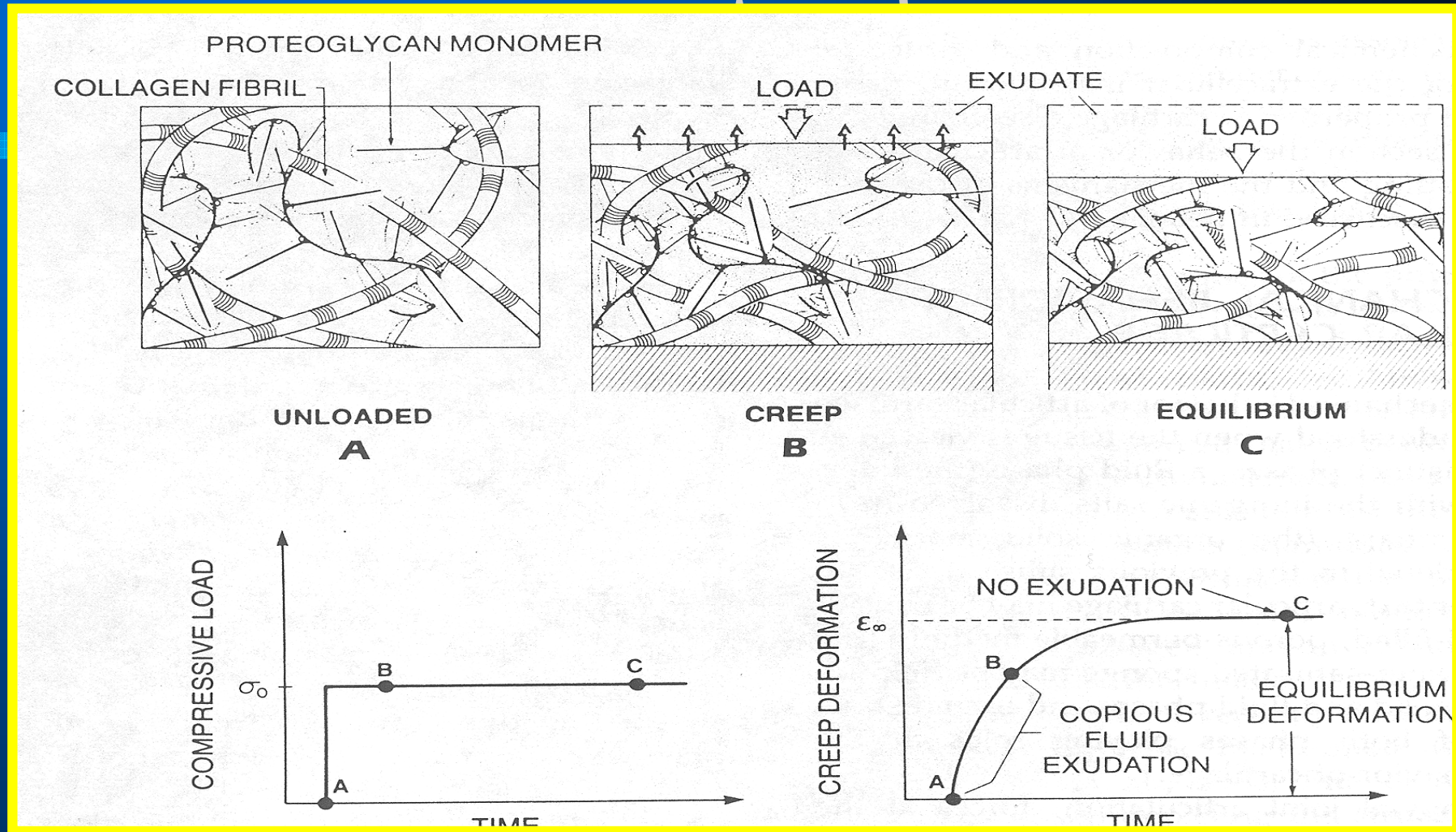
- *γλοιοελαστικός*
- Οι δύο θεμελιώδεις αντιδράσεις : *υποχώρηση, απορρόφηση*

• Υποχώρηση : όταν το γλοιοελαστικό υλικό υπόκειται σε *συνεχή φόρτιση*

• Απορρόφηση : όταν το γλοιοελαστικό υλικό υπόκειται σε *συνεχή παραμόρφωση*

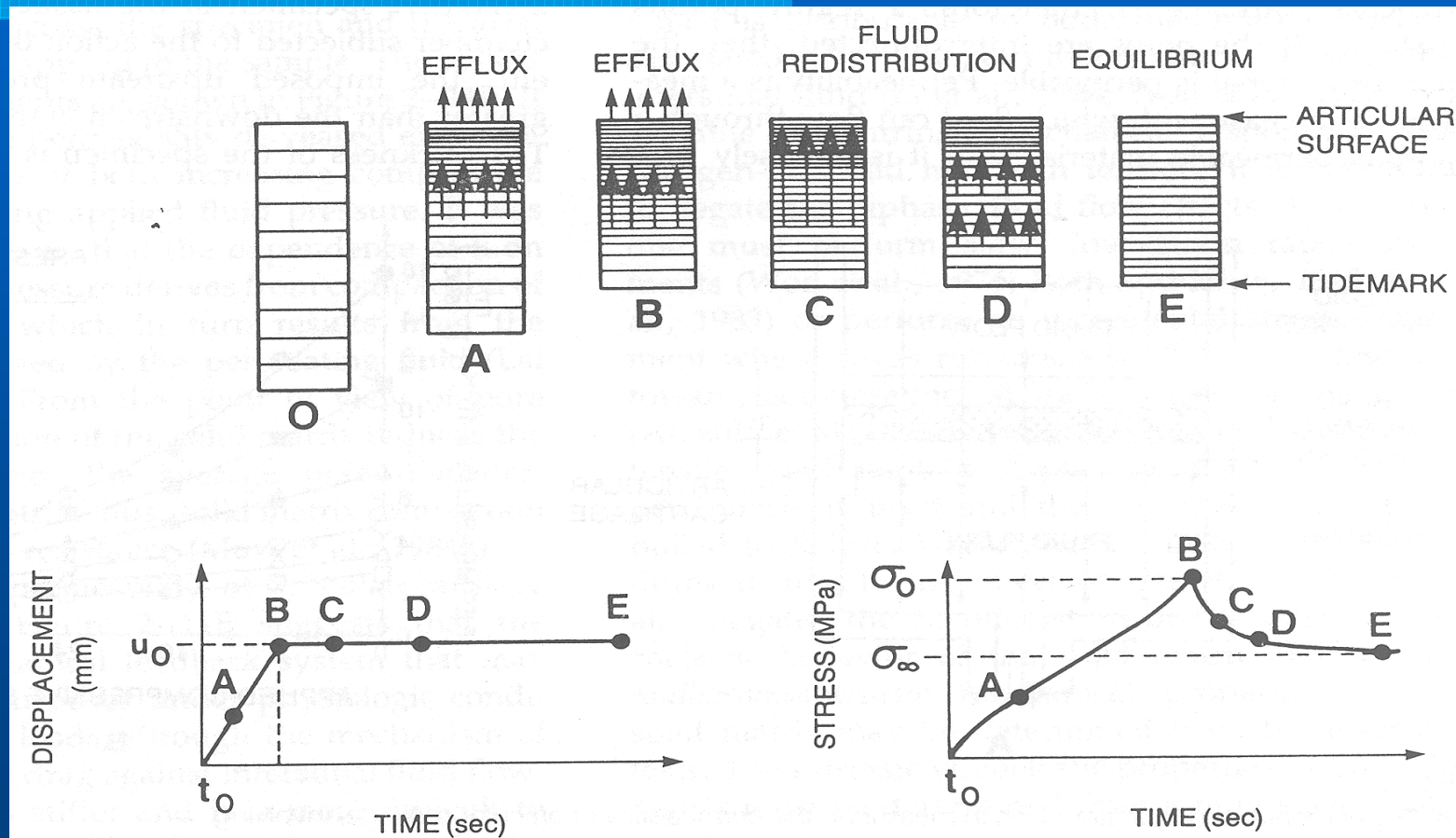
Δυφασική αντίδραση υποχώρησης του χόνδρου υπό συμπίεση

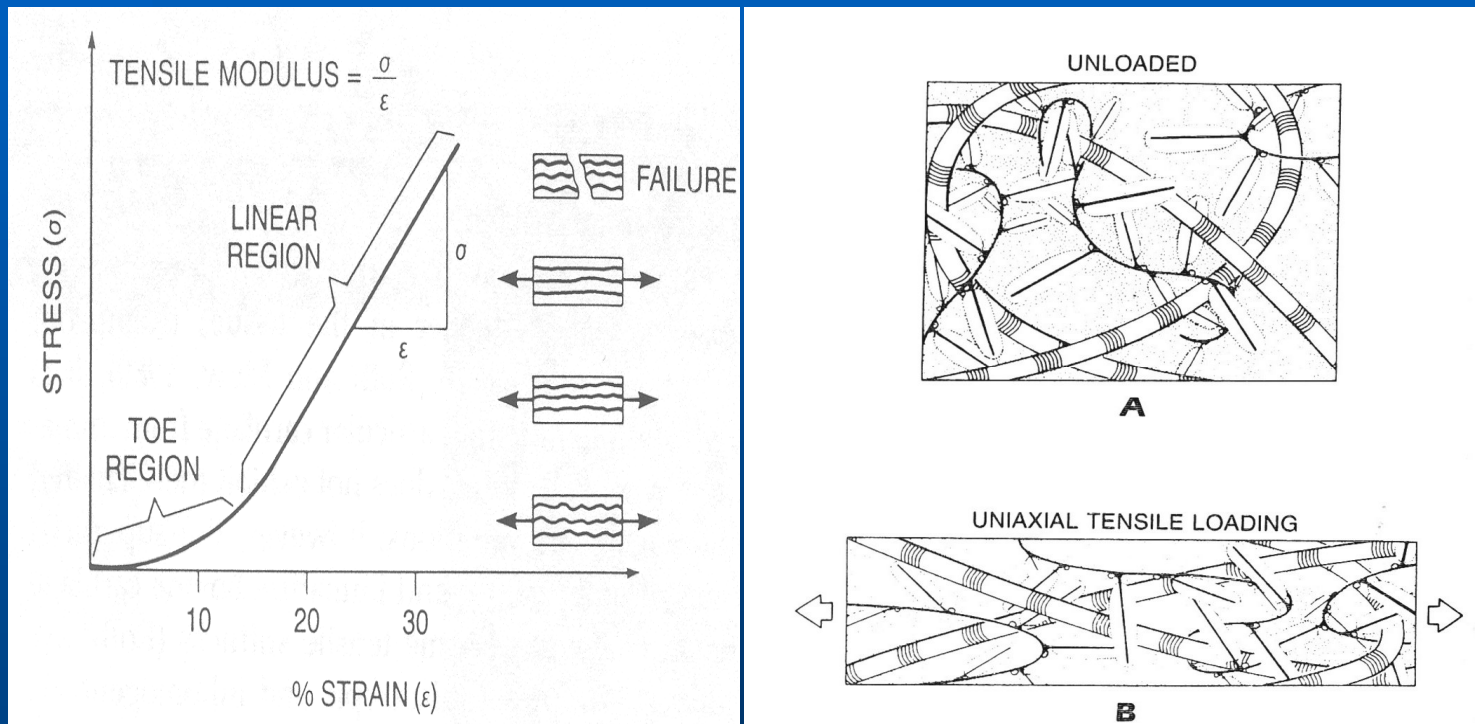
Αριστερά: μία συνεχής πίεση ασκείται σε ένα σημείο του χόνδρου

Δεξιά : αντίδραση υποχώρησης υπό συνεχή πίεση

Δυφασική αντίδραση απορρόφησης του χόνδρου υπό συμπίεση

Συμπεριφορά του χόνδρου κάτω από μοναξονική διάταση

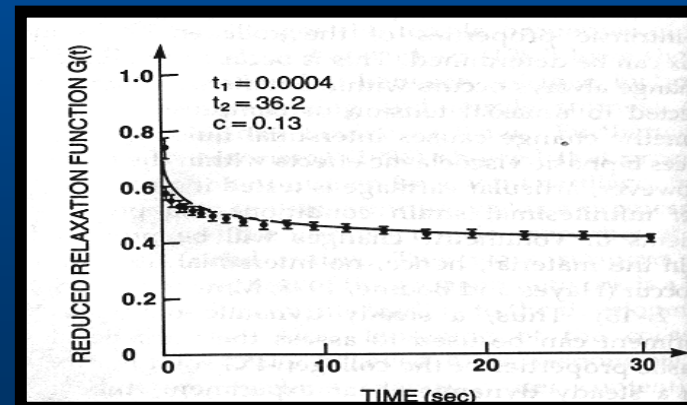
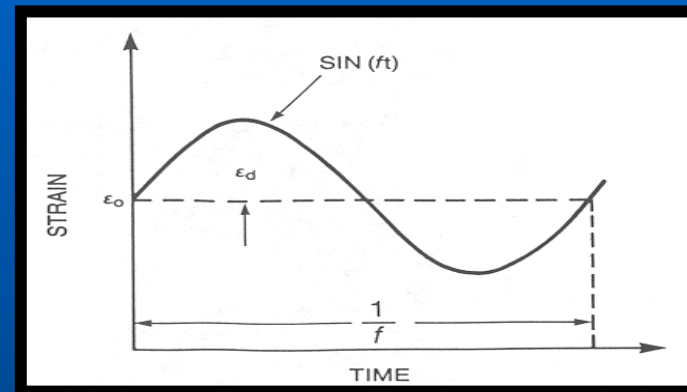
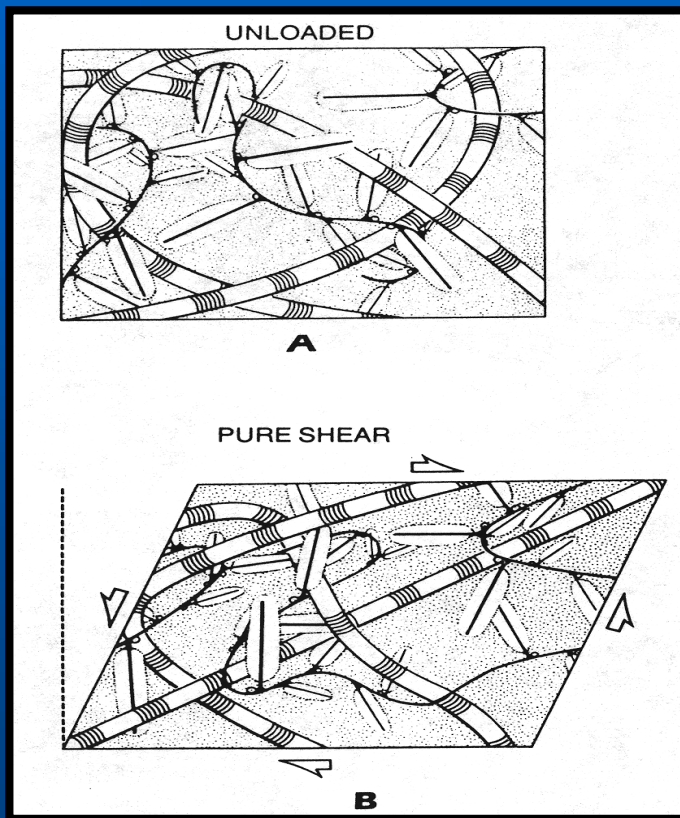
Καμπύλη έντασης – διάτασης

A : σε ηρεμία

B: μοναξονική διάταση

Συμπεριφορά του χόνδρου στη διάτμηση

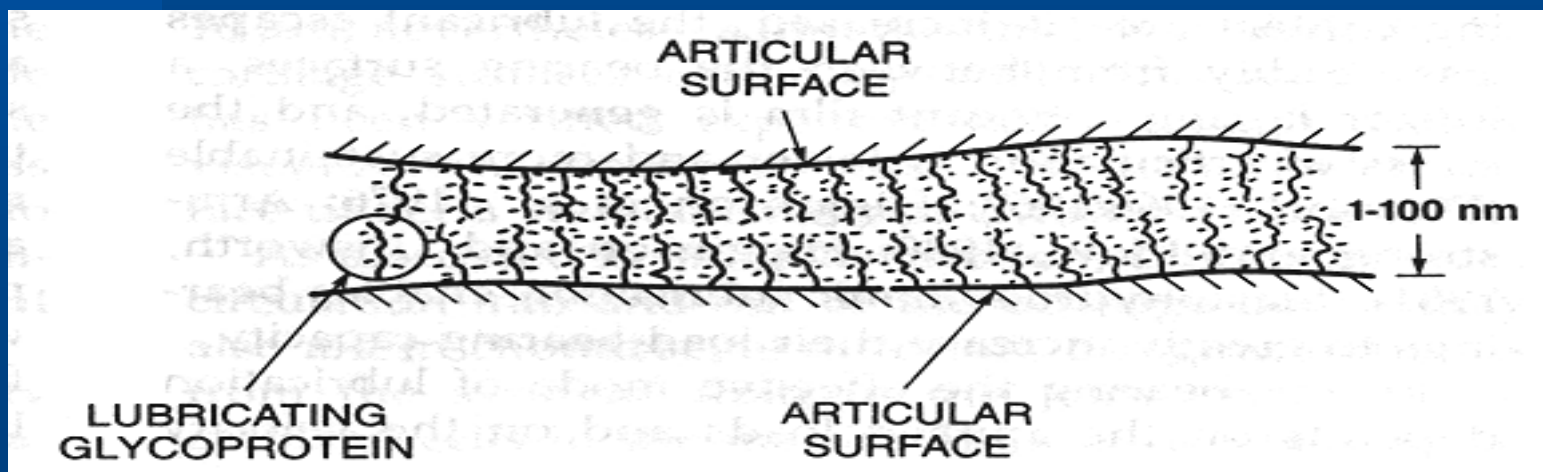

A : δίχως φόρτιση B : διάτμηση

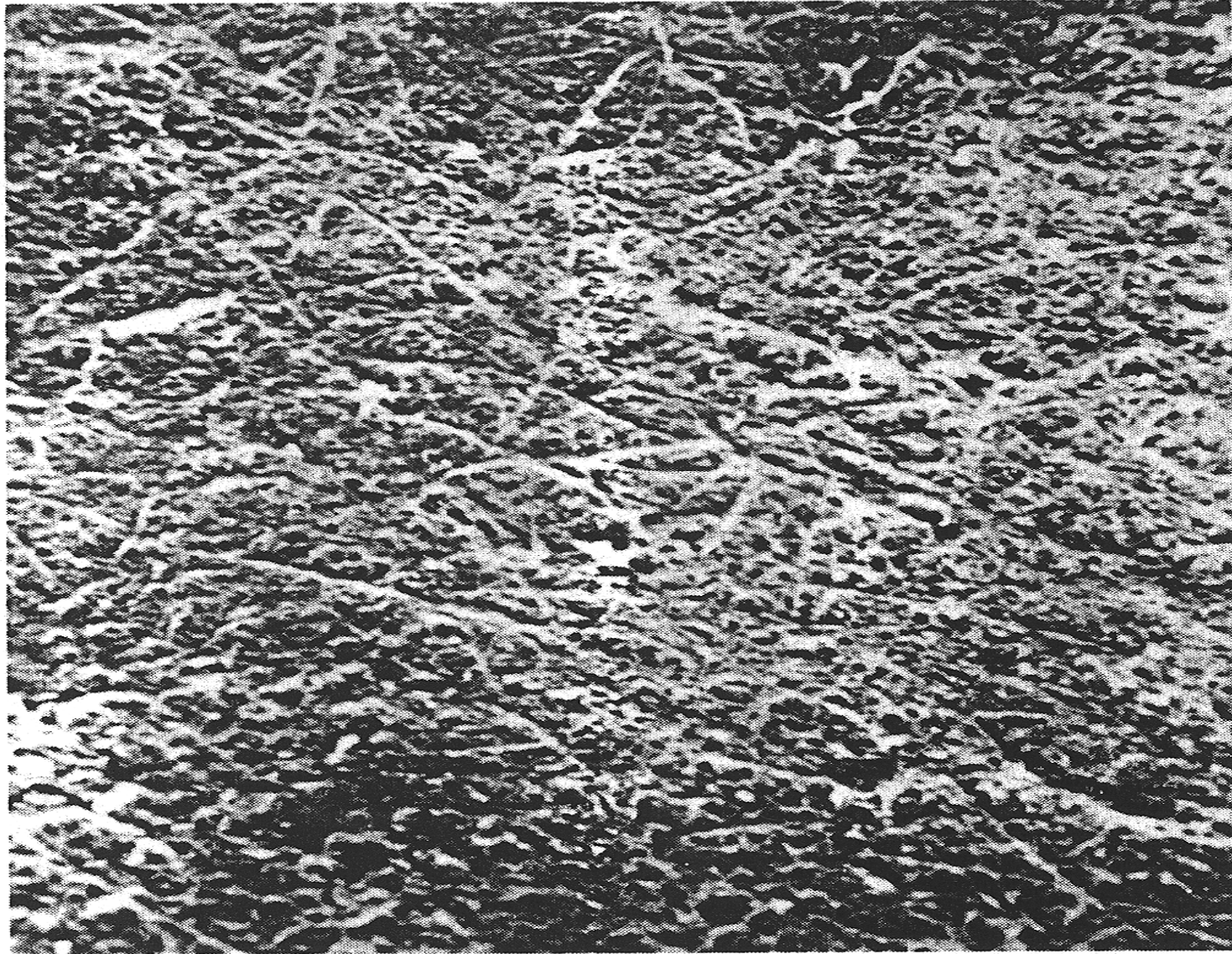
Λίπανση του αρθρικού χόνδρου

- Από μηχανικής πλευράς, **δύο τύποι** λίπανσης
  - λίπανση των αρθρικών χονδρικών επιφανειών
  - λίπανση μέσω των διαχωριστικών αρθρικών επιφανειών

1. Λίπανση των επιφανειών

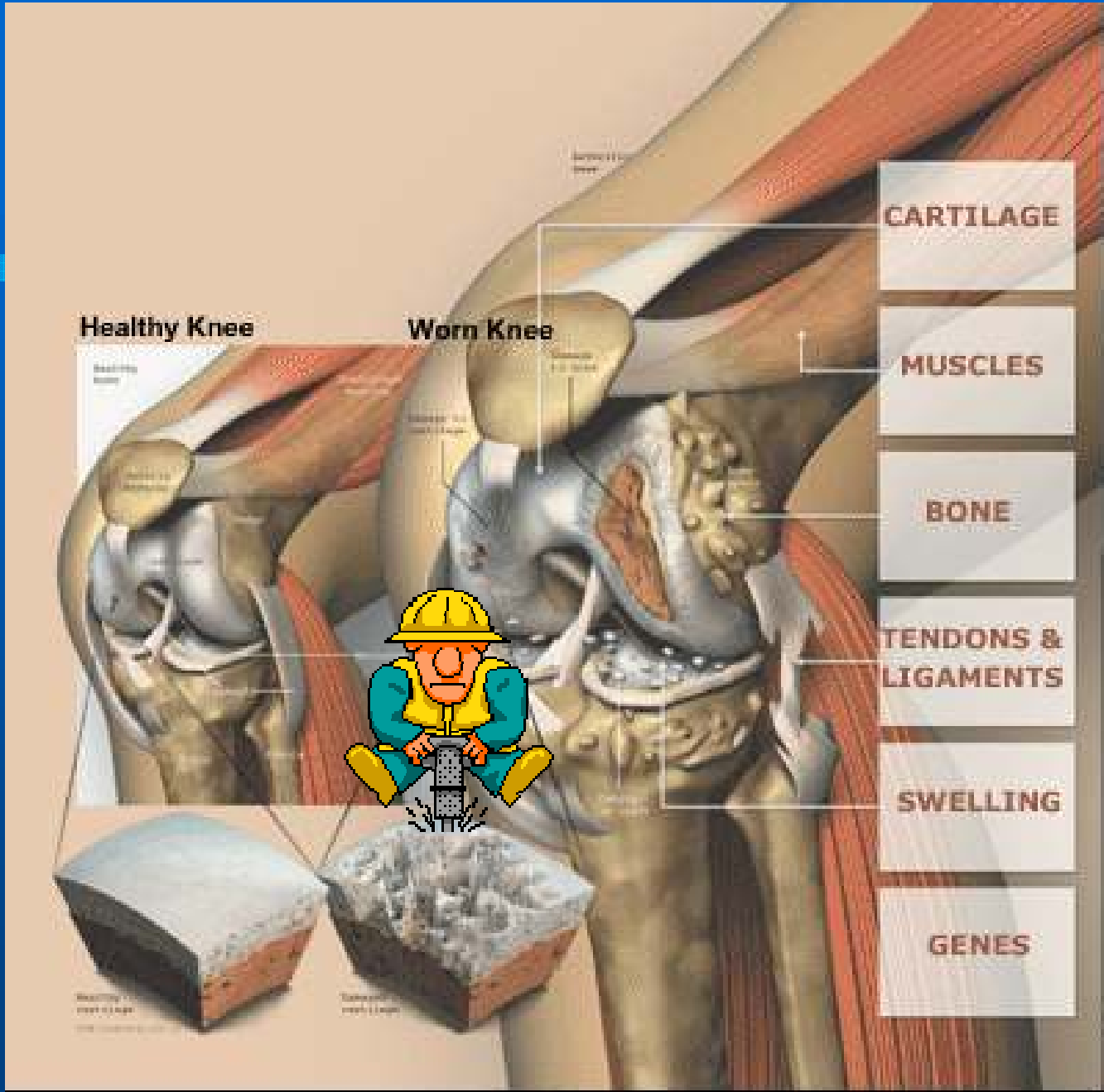

Φθορά του αρθρικού χόνδρου

Φθορά είναι η αφαίρεση υλικού από την επιφάνεια με μηχανική δράση : *Φθορά από άμεση επαφή , φθορά από καταπόνηση*

Φθορά από άμεση επαφή : συμβαίνει όταν οι αρθρικές επιφάνειες εφάπτονται δίχως την μεσολάβηση λιπαντικής επιφάνειας

Φθορά από καταπόνηση: όχι από επαφή μεταξύ των επιφανειών αλλά από την συσσώρευση μικροσκοπικών βλαβών της επιφάνειας μετά από επαναλαμβανόμενες καταπονήσεις

Healthy Knee

Worn Knee

CARTILAGE

MUSCLES

BONE

TENDONS & LIGAMENTS

SWELLING

GENES

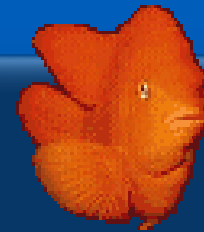
Healthy cartilage

Worn cartilage

Υποθέσεις στην εμβιομηχανική της αποδόμησης του αρθρικού χόνδρου

• Συνθήκη που αιτιάζεται την αποδόμηση του χόνδρου

- Το μέγεθος της εκτιθέμενης πίεσης
- Ο συνολικός αριθμός των υφιστάμενων κορυφώσεων πίεσης
- Κατανομή της φόρτισης (συγκέντρωση της πίεσης)
- Αλλαγές στην ενδοκυτταρική και μικροσκοπική δομή του κολλαγόνου και της δομής της -PG
- Αλλαγές στην ενδογενή μηχανική ικανότητα του ιστού

Στόχοι των προγραμμάτων αποκατάστασης

- Λειτουργική αποκατάσταση
- Ελάχιστος δυνατός χρόνος

Στόχοι του προγράμματος αποκατάστασης

- Προστασία του χόνδρου κατά την επούλωση
- Διατήρηση και ενίσχυση της μυϊκής δράσης
- Διατήρηση της κινητικότητας της άρθρωσης
- Υποστήριξη της επούλωσης με λήψη συμπληρωμάτων